

14. Третьяченко В.В. Управлінські команди: методологія та теорія, формування і розвиток: [Монографія] / Вікторія Віталіївна Третьяченко. – Луганськ : Видавництво Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, 2004. – 300 с.
15. Штоф В. Моделирование в философии / В. Штоф.– М.-Л. : Политиздат, 1966. – 284 с.
16. Rogers C.M., Shoemaker F.F. Communication of Innovations. A cross-cultural approach. –N.Y. : Free Press, 1971. – 476 p.

Автор отмечает важность формирования гуманистического мировоззрения, что предусматривает развитие психологических качеств личности, которыми является осознание природы и человека в их единстве, отказ от авторитарного, мифологического стиля мышления, терпимость, способность к компромиссам, уважительное отношение к чужой мысли и помощь в решении ситуативных вопросов в образовании или жизнедеятельности.

An author marks importance of forming of humanism world view, that foresees development of psychological qualities personalities which an awareness of nature and man is in their unity, waiver of authoritarian, mythological style of thought, tolerance, capacity, for compromises, valid attitude toward a stranger idea ma help in the decision of questions of situations in education or vital functions through a certain model.

УДК 371.132

Марченко Г.В.

НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЬСЬКИХ КАДРІВ У ПОЛЬЩІ

У пропонованій статті автор висвітлює зміст навчальних планів професійно-педагогічної підготовки вчителів у Польщі, розкриваючи цілі та зміст навчальних предметів, які пропонуються вищою педагогічною школою у Кракові.

Постановка проблеми. Демократичні процеси, що розгортаються в Україні, висувають нові вимоги до функціонування всіх сфер суспільного життя. Не може стояти осторонь демократичних зрушень такий надзвичайно важливий соціальний інститут як освіта, оскільки саме вона виступає визначальним чинником забезпечення процесів функціонування і розвитку суспільства. Водночас дуже характерною є обставина, за якої саме на період становлення постіндустріального етапу нашої цивілізації припадає усвідомлення ролі особистості не тільки як чинника належної ефективності виробництва, а й як головної передумови подальшого суспільного розвитку. Отже, розвиток особистості можна розглядати як основний показник, критерій суспільного прогресу. Саме тому “найпріоритетнішими у XXI столітті стають наука як сфера, що продукує нові знання, й освіта як сфера, що олюднює знання і насамперед забезпечує індивідуальний розвиток людини. І тільки та країна, яка спроможеться забезпечити пріоритетний розвиток цих сфер, зможе претендувати на гідне місце у світовому співтоваристві, бути конкурентоспроможною” [1, с.8]. Цей висновок українських філософів підтверджує досвід суспільного поступу країн Європейського Союзу, для освітніх парадигм яких характерним є загальна спрямованість до інтеграції в цій важливій сфері суспільного життя.

Державними документами України з питань освіти пріоритетним напрямком її розбудови визнано інтеграцію однієї з провідних галузей розвитку суспільства у світовий та європейський культурно-освітній простір. Україна, як й інші європейські країни, визнає провідну роль вищої освіти у створенні інноваційного потенціалу ринкової економіки та демократизації суспільства, у формуванні національної еліти. Як зазначає экс-віце-прем’єр, Д. Табачник, основною метою державної політики в галузі освіти є створення умов для розвитку особистості та творчої самореалізації кожного громадянина України,

оновлення змісту освіти та організації навчально-виховного процесу відповідно до демократичних цінностей, ринкових засад економіки, сучасних науково-технічних досягнень [2, с. 4].

Орієнтація освітньої системи України на інтегрування з європейськими системами вищої освіти відкриває широкі перспективи для особистісного розвитку молодої людини, для створення й визначення нею власної освітньої траєкторії, чому сприяє запровадження кредитно-трансферної системи, як показника успішності навчання студента у виші та засобу підвищення його мобільності, чого вимагає підписана Україною Болонська декларація. Запровадження кредитно-трансферної системи у ВНЗ вимагає активізувати наукові пошуки в галузі порівняльної педагогіки з метою визначення конкретних оптимальних шляхів адаптації освітньої системи країни до європейських вимог і стандартів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Після приєднання України до Болонського процесу з'явилася значна кількість наукових публікацій, присвячених аналізу різних аспектів і проблем, що постали перед системою освіти нашої країни. Постійно на шпальтах педагогічної періодичної літератури трапляються статті як прихильників, так і супротивників означеного процесу. Але реалії сьогодення свідчать про неможливість залишатися осторонь світових й європейських культурно-освітніх процесів, якщо ми дійсно прагнемо побудувати Україну як впливову європейську державу. Найбільш значущими та ґрунтовними видаються публікації Степка М.Ф., Болюбаша Я.Я., Шинкарука В.Д., Грубінка В.В., Бабина І.І, Завгородньої Т.К., Корсака К.В. та багатьох інших науковців, які розробляють методологічні, методичні, організаційні питання переходу системи освіти України до функціонування в нових умовах і нових реаліях.

Формулювання цілей статті. Метою пропонованої статті виступає висвітлення змісту навчальних планів професійно-педагогічної підготовки вчителів у Польщі з розкриттям цілей та змісту навчальних предметів, які пропонуються вищою педагогічною школою у Кракові.

Виклад основного матеріалу. Для здобуття ступеня бакалавра майбутньому вчителю у Польщі треба навчатися протягом 6 семестрів на денному відділенні або протягом 7 семестрів заочно. Звернемося до досвіду Вищої школи імені Анджея Моджевського у Кракові і розглянемо пропоновані нею навчальні програми.

Навчання на гуманітарному факультеті за напрямком «Освіта» дає можливість студентам здобути наступні спеціальності: учитель школи, соціальний педагог та спеціаліст у галузі виховання. Загальна мета навчання за цим напрямком полягає у забезпеченні випускників необхідними професійними знаннями, формування у них професійно значущих ставлень і відносин, а також емоційних реакцій, мотиваційних настанов та навичок ефективної професійної діяльності. Здобуті знання та навички здійснення різноманітної освітньої діяльності відкриває випускникові можливість отримати цікаву роботу у різних освітніх установах, оскільки він є кваліфікованим фахівцем у галузі освіти та здатний надавати консультативну допомогу з різноманітних педагогічних питань. Випускники гуманітарного факультету можуть працювати на посадах шкільного вчителя та вихователя, оскільки навчальні програми складено на основі стандартів освіти. Студент здобуває диплом про вищу освіту після виконання всіх передбачених навчальними планом та програмою кредитів, успішного складання всіх іспитів та захисту дисертаційної роботи.

З 2007-2008 рр. гуманітарний факультет пропонує студентам нові навчальні курси: культурознавства та англійської філології. Навчання здійснюється за кредитно-трансферною системою ECTS.

У 2006-2007 навчальному році першокурсникам денної форми навчання пропонувалися наступні навчальні курси.

Педагогіка, денна форма навчання, курс 1, семестр 1.

№	Навчальні	Обов'язковість	/	Кількість	Кількість	Форма	Кредити

	предмети	факультативність	аудиторних годин	годин на семестр	заліку	ECTS
1.	Основи біомедицини	Обов'язковий	15	15	Екзамен	4
2.	Загальна дидактика	Обов'язковий	30	30	Екзамен	6
3.	Філософія	Обов'язковий	30	-	Залік	4
4.	Історія виховання	Обов'язковий	30	-	Екзамен у 2 семестрі	0
5.	Англійська мова	Обов'язковий	-	30	Залік	2
6.	Загальна педагогіка	Обов'язковий	30	-	Екзамен у 2 семестрі	0
7.	Основи інформатики	Обов'язковий	5	25	Залік	3
8.	Загальна психологія	Обов'язковий	15	15	Екзамен	5
9.	Соціологія	Обов'язковий	30	-	Екзамен	5
10.	Фізичне виховання	Обов'язковий	-	30	Залік	0

Педагогіка, денна форма навчання, курс 1, семестр 2

№	Навчальні предмети	Обов'язковість / факультативність	Кількість лекцій годин	Кількість практичних	Форма заліку	Кредити ECTS
1	Фізична освіта	Обов'язковий	15	15	Залік	3
2.	Основи права / основи культурознавства (Предмет за вибором)	Обов'язковий	30	-	Залік	3
3	Історія виховання	Обов'язковий	30	-	Екзамен	5
4	Англійська мова	Обов'язковий	-	30	Залік	2
5	Спілкування	Обов'язковий	15	15	Екзамен	3
6	Методологія науково-педагогічних досліджень	Обов'язковий	15	15	Екзамен	4
7	Загальна педагогіка	Обов'язковий	15	15	Екзамен	5
8	Соціологія виховання	Обов'язковий	30	15	Екзамен	3
9	Теорія виховання	Обов'язковий	15	15	Екзамен у 3 семестрі	0
10	Свободи і права людини	Обов'язковий	-	30	Залік	3

11	Фізичне виховання	Обов'язковий	-	30	Залік	0

Педагогіка, заочна форма навчання, курс 1, семестр 1

№	Навчальні предмети	Обов'язковість / факультативність	Кількість лекцій	Кількість практичних	Форма заліку	Кредити ECTS
1.	Основи біомедицини	Обов'язковий	15	15	Е	6
2.	Загальна дидактика	Обов'язковий	10	10	Е у 2 семестрі	0
3.	Філософія	Обов'язковий	30	-	З	5
4.	Історія виховання	Обов'язковий	20	-	Е у 2 семестрі	0
5.	Англійська мова	Обов'язковий	-	15	З	2
6.	Загальна педагогіка	Обов'язковий	15	-	Е у 2 семестрі	0
7.	Основи інформатики	Обов'язковий	5	25	З	5
8.	Загальна психологія	Обов'язковий	15	15	Е	6
9.	Соціологія	Обов'язковий	30	-	Е	5

Педагогіка, заочна форма навчання, курс 1, семестр 2

№	Навчальні предмети	Обов'язковість / факультативність	Кількість лекцій	Кількість практичних	Форма заліку	Кредити ECTS
1	Загальна дидактика	Обов'язковий	10	10	Е	6
2.	Основи права / основи культурознавства (Предмет за вибором)	Обов'язковий	30	-	З	4
3	Історія виховання	Обов'язковий	20	-	Е	6
4	Англійська мова	Обов'язковий	-	15	З	2
5	Медіаосвіта	Обов'язковий		45	З	4
6	Методологія науково-педагогічних досліджень	Обов'язковий	15	15	Е	5
7	Загальна педагогіка	Обов'язковий	15	15	Е	6
8	Теорія виховання	Обов'язковий	15	15	Е у 3 семестрі	0

Навчальні плани пропонують студентам стислий опис навчальних предметів напрямку «Педагогіка».

Предмет – **Біомедичні основи розвитку**. Курс 1, семестр 1, денна форма навчання.

Курс 1	Семестр 1	Мова викладання – польська
Форма навчання – денна		Спеціальність – педагогіка

Ведучий викладач – доктор Анна Гавель. Організаційні форми: лекції, практичні заняття (15 лекційних годин, 15 – практичні заняття). Форма контролю – письмовий екзамен (описового характеру).

Мета навчання: Ознайомити студентів з закономірностями та біологічними чинниками і детермінантами розвитку з урахуванням потреб дітей і молодих людей, що визначають їхній фізичний і психічний розвиток та їхніми здібностями до процесу навчання.

Зміст освіти: Основи оксології (auksologii) – концепції, аспекти, етапи розвитку, ендогенні та екзогенні чинники, що визначають розвиток; методи оцінки соматичного розвитку. Генетичні детермінанти розвитку. Вегетативна система людини. Роль харчування у розвитку. Принципи харчування дітей та підлітків. Координація нейрогормональної системи. Нейробиологічні детермінанти поведінки та навчання. Періоди розвитку людського потенціалу з точки зору біомедицини. Прояви статевого дозрівання й умови репродуктивності людини.

Рекомендована література:

1. B. Doleżych, P. Łaszczycza (red.), Biomedyczne podstawy rozwoju z elementami higieny szkolnej, Toruń 2004. (Біомедичні основи розвитку з елементами шкільної гігієни).

2. A. Jaczewski (red.), Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania, Warszawa 2001. (Біологічні та медичні основи розвитку й освіти).

3. A. Malinowski, Auksologia. Rozwój osobniczy człowieka w ujęciu biomedycznym, Zielona Góra 2004. (Оксологія. Особливості розвитку людського потенціалу з точки зору біомедицини, Зелена Гора).

4. I. Mięśowicz (red.), Auksologia. Rozwój biologiczny człowieka i metody jego oceny od narodzin do dorosłości, Warszawa 2001. (Оксологія. Розвиток людини та біологічні методи його оцінки від народження до повноліття).

Кредити ECTS: 4.

Предмет – **Загальна дидактика**

Курс 1	Семестр 1	Мова викладання польська
Форма навчання денна		Спеціальність педагогіка

Викладачі: Професор, доктор Анна Козловська, магістр Олександра Літава. Лекцій – 30, семінарів – 30. Форма контролю: письмовий екзамен (тести та теоретичні питання).

Мета навчання студентів полягає в ознайомленні з теоретичними знаннями, необхідними для реалізації різноманітних функцій професійно-педагогічної діяльності, пов'язаної з організацією навчального процесу (стратегія і тактика забезпечення ефективного викладання й навчання у школах та інших навчальних закладах). Підтримка студентів і формування мотивації до пошуку ефективних і творчих методів навчання.

Зміст курсу: Основні дидактичні ідеї та поняття. Тенденції у сучасному навчанні. Навчання як дидактична категорія: наукові підходи. Особистість у вчительській професії. Авторитет учителя – результат набуття професійних і моральних якостей. Стиль викладання – стиль навчання. Методика викладання – методика навчання. Способи професійної орієнтації та підготовки кадрів. Сучасні методи оцінювання у навчанні. Конструювання дидактичних матеріалів. Таксономія цілей освіти.

Література рекомендована:

1. R. Arends, Uczymy się nauczać, Warszawa 1994. (Навчити вчитися).

2. F. Bereźnicki, Dydaktyka kształcenia ogólnego, Kraków 2001. (Загальна дидактика).

3. Z. Kwieciński, B. Sliwerski (red.), Pedagogika, Warszawa 2003. (Педагогіка).

W. Okoń, Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Warszawa 2003. (Вступ до загальної дидактики).

Кількість кредитів ECTS: 6

Предмет – Філософія

Курс 1	Семестр 1	Мова викладання польська
Фома навчання денна		Спеціальність педагогіка

Провідний викладач: професор, доктор Ясек Відомскі. Лекційний курс: 30 годин.
 Форма оцінки: оцінка кредитів.

Мета навчання: Ознайомити студентів з історією філософії від VII до XX століття, розглянувши найбільш важливі досягнення філософської думки, а також розвиток філософської термінології.

Зміст навчання містить огляд основних позицій філософських шкіл давнини-сучасності. Особливо акцентуються питання історії філософії як науки формування європейської культури з урахуванням того факту, що саме греки започаткували формування філософії як науки та історії освіти (Пайдейю).

Рекомендована література:

1. A. Anzenbacher, Wprowadzenie do filozofii, Kraków 1987. (Вступ до філософії).
2. K. Ajdukiewicz, Zagadnienia i kierunki filozofii, Kęty 2003. (Проблеми і тенденції у філософії).

Кількість кредитів ECTS: 4

Предмет – Історія виховання

Курс 1	Семестр 1-2	Мова викладання польська
Фома навчання денна		Спеціальність педагогіка

Викладач: доктор А. Кліс. Лекційний курс: 60 годин. Форма контролю: письмовий екзамен у вигляді тестів.

Мета навчання: розкрити джерела педагогічних знань, генезис концепції освіти та виховання та сформулювати мотивацію до навчання.

Зміст навчання: історія виховання формує знання студентів про форми теоретичного та практичного навчання людської діяльності, розкриваючи той факт, що сучасна освіта – це результат спадкоємності поколінь і змін, які відбуваються у розвитку цивілізації протягом століть. Зміст навчального предмету зосереджений на висвітленні розвитку освіти та особливостей європейської культури різних епох.

Література:

1. Ł. Kurdybacha (red.), Historia wychowania, t.1 i 2, Warszawa 1965-1968. (Історія виховання).
2. J. Miąso (red.), Historia wychowania. Wiek XX. t. 1 i 2, Warszawa 1980. (Історія виховання).
3. A. Kliś, Opieka nad dzieckiem w Polsce 1918-1939, Bielsko-Biała 2005. (Опіка над дитиною у Польщі 1918-1939).
4. D. Dryndowa (red.), Historia wychowania, Warszawa 2006. (Історія виховання).
5. S. Wołoszyn, Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej, Kielce 1998. (Педагогічна хрестоматія).

Кредитів ECTS: 5

Предмет – Загальна педагогіка

Курс 1	Семестр 1	Мова викладання польська
Фома навчання денна		Спеціальність педагогіка

Викладачі: професор, доктор Кристина Дюрай-Новакова, доктор Єжи Кульжицкий. Лекції та семінари: 45 і 15 годин відповідно. Форма контролю: письмовий екзамен у вигляді тестів.

Цілі освіти: Введення студентів у науково-педагогічну культуру шляхом ознайомлення з різноманітністю і складністю сучасних підходів до навчання і виховання, провідних принципів для орієнтації у теоретичних і практичних питаннях семінарських занять. Даний курс навчання націлений на підготовку студентів до самостійного бачення,

розуміння та вирішення педагогічних проблем на теоретичному рівні та у практичній педагогічній діяльності. Вивчення загальної педагогіки сприяє розвитку навичок критичного мислення, аналітичних умінь інтерпретації педагогічної літератури та фактів педагогічної дійсності. Результатом вивчення цієї навчальної дисципліни має стати самостійне створення студентом власної концепції навчання і виховання на основі прогнозування передбачуваних результатів та наслідків з подальшим набуттям індивідуального стилю педагогічного мислення і діяльності.

Зміст дисципліни сконцентрований навколо наступних питань: генеза і структура педагогіки як науки та її завдання; історична ретроспектива формування різних типів знань про освіту та їх сучасний стан і актуальність; місце педагогіки у системі наукових знань та її складові, науково-педагогічні дослідження; філософські та психологічні основи навчання; методологічні положення педагогіки та їх застосування; педагогіка як становлення особистості в процесі загального розвитку людини; педагогіка як система загальної та безперервної освіти; формування особистісних та соціально-професійних якостей учителів-вихователів; виклики двадцять першого століття людській цивілізації, сьгоднішні трансформації освіти.

Література:

1. S. Kunowski, Podstawy współczesnej pedagogiki, Warszawa 1993. (Основи сучасної педагогіки).
2. Z. Kwieciński, B. Śliwerski, Pedagogika, Warszawa 2003. (Педагогіка).
3. S. Wołoszyn, Nauki o wychowaniu w Polsce XX wieku, Warszawa 1993. (Наука про виховання у Польщі у XX столітті).
4. B. Śliwerski, Pedagogika, Gdańsk 2006. (Педагогіка).

Кількість кредитів ECTS: 5

Предмет – **Основи інформатики**

Курс 1	Семестр 1	Мова викладання польська
Фома навчання денна		Спеціальність педагогіка

Викладач: професор, доктор Яцек Мігдалек. Форми навчання: лекції та практичні заняття (5 і 25 годин відповідно).

Цілі пропонованої навчальної дисципліни полягають в ознайомленні студентів з основними питаннями такої сфери, як інформаційні технології та обчислювальна техніка з точки зору її використання майбутніми педагогами з висвітленням найбільш важливих питань, які стосуються апаратного та програмного комп'ютерного забезпечення, й особливо питань, пов'язаних з використанням Інтернету, комп'ютерів, мультимедійних технологій.

Зміст даного предмету передбачає формування мотивації студентів до навчання. Його тематика угрупована навколо наступних тем і розділів: устрій та експлуатація комп'ютера: кодування, цифрова модель машини, процесор, пам'ять, зовнішня пам'ять, вхідні і вихідні пристрої (миша, клавіатура, монітори і відеокарти, принтери й їхні типи, маніпулятори); огляд та класифікації програмного забезпечення: операційних систем (DOS, Windows), програмне забезпечення (обробка текстів, електронні таблиці, бази даних), програмних засобів (архіватори, антивірусні програми), освітні програми, присвячені САТ / САЛ; комп'ютерні мережі і центри мережевих сервісів (FTP, Telnet); Інтернет-адреси серверів імен, послуги електронної пошти, дискусійні листи, Usenet News, World Wide Web, популярний браузер польських та глобальних пошукових служб). Інтернет як навчальний інструмент. Роль Інтернету в процесі дистанційного навчання. Проблеми інформаційного суспільства.

Література:

1. R. Tadeusiewicz, Wstęp do informatyki, Kraków 1997. (Вступ до інформатики).
2. B. Kuras, A. Mieszkowska, P. Moszner, J. Rafa, A. Szydełko, H. Władyka i M. Zając, Elementy informatyki – wybrane zagadnienia dla studentów kierunków

humanistycznych, Kraków 1997. (Основи інформатики – вибране для студентів гуманітарних спеціальностей).

3. J. Glenn Brookshear, Informatyka w ogólnym zarysie, Warszawa 2003. (Загальна інформатика).

Кількість кредитів ECTS: 3

Навчальний предмет – **Загальна психологія**

Курс 1	Семестр 1	Мова викладання польська
Фома навчання денна		Спеціальність педагогіка

Викладач: професор, доктор Джон Кайзер, ад'юнкт-професор. KSW доктор Станіслав Nieściński. Форми навчання: лекції і практичні заняття (15 і 15 годин відповідно). Форма контролю: письмовий екзамен у вигляді тестів.

Мета: ознайомлення студентів зі знаннями основних питань загальної психології, зокрема, сутність психічних явищ, закономірності, що регулюють функціонування, розвиток та педагогічні форми психічних механізмів, які регулюють діяльність людини.

Зміст загальної психології сконцентровано навколо наступних питань: основні поняття, гіпотези, закономірності психічного розвитку людини, загальні тенденції та напрямки психологічних досліджень (психологічні проблеми в історичній ретроспекції, проблеми психіки з точки зору функцій, процесів і результату впливів спадковості і навколишнього середовища на формування особистості, особистісні, ціннісні, цільові прояви у формальній характеристиці поведінки, екологія людини з психологічної точки зору у зв'язку з викладанням психології). Вивчення пропонованого предмету передбачає обговорення найбільш важливих груп явищ і психічних функцій (сприйняття психології, основні процеси навчання, вирішення проблем, пам'ять, психологія, психологічні теорії інтелекту, психологія мотивації, психологія почуттів, подолання стресів).

Література:

1. G. Mietzel, Wprowadzenie do psychologii. Podstawowe zagadnienia. Gdańsk 2003. (Вступ до психології. Основні питання).

2. Ph. Zimbardo, Psychologia i życie. Warszawa 1999. (Психологія і життя).

Кредити ECTS: 5

Предмет – **Соціологія**

Курс 1	Семестр 1	Мова викладання польська
Фома навчання денна		Спеціальність педагогіка

Провідний викладач – професор Збігнев Пуцека. Форма курсу: Лекції (кількість годин.: 30). Форма оцінки: письмовий іспит-тест.

Мета навчання полягає в ознайомленні студентів з основними гіпотезами, концепціями, категоріями, теоріями соціології. Заглиблення у проблему соціально-культурної реальності, дослідження її характеру, структури та процесів, які формують означену реальність. З'ясування відносин між виробничим процесом, який здійснюють люди як суб'єкти, і соціальними структурами, в яких люди діють.

Зміст навчання: Предмет соціології та її місце серед інших соціальних наук. Соціально-культурні зв'язки у суспільстві. Структура і соціальне розшарування. Взаємодія людей і соціальні заходи. Особистість у соціумі, особистість, соціальна та колективна ідентичність. Функціонування суспільства. Адаптація та її соціальні форми. Тривалість соціальних перетворень. Динаміка чисельності населення. Глобалізація і фрагментація соціальних зв'язків. Основні теоретичні напрямки у соціології.

Література:

1. P. Sztompka, Socjologia. Analiza społeczeństwa, Kraków 2002. (Соціологія. Аналіз суспільства).

2. Z. Bauman, T. May, Socjologia, Poznań 2004. (Соціологія).

3. P. Berger, *Zaproszenie do socjologii*, Warszawa 1995 i inne wydania. (Вступ до соціології).
4. A. Bremond, J.-F. Couet, A. Davie, *Kompendium wiedzy o socjologii*, Warszawa 2006. (Джерела соціології).
5. A. Giddens, *Socjologia. Zwięzłe lecz krytyczne wprowadzenie*, Poznań 1998. (Соціологія. Стислий критичний вступ).
- Кредити ECTS: 5

Предмет – Фізичне виховання

Курс 1	Семестр 2	Мова викладання польська
Форма навчання денна		Спеціальність педагогіка

Провідний викладач: доктор Анна Гавел. Форма курсу: лекції та практичні заняття (по 15 годин відповідно). Форма оцінки: Письмова робота.

Мета навчання: Набуття студентами компетенцій на основі медично-санітарного просвітництва, тобто, здобути знання та навички, необхідні для формування правильного способу реалізації програм медично-санітарної освіти.

Зміст освіти: Концепція охорони здоров'я у галузі медицини та соціальних наук, визначення патогенних чинників. Детермінанти здоров'я та численність населення. Профілактика та зміцнення здоров'я. Санітарне просвітництво. Теоретичні та методологічні основи медичної освіти, створення школи здоров'я, стратегія, концепція здоров'я, сприяння школам у реалізації означених концепцій. Основні проблеми зі здоров'ям у дітей і підлітків.

Література:

1. Cz. Lewicki, *Edukacja zdrowotna – systemowa analiza zagadnień*, Rzeszów 2006. (Санітарне просвітництво – аналіз системи).
 2. M. Kowalski, A. Gawęł, *Zdrowie – wartość – edukacja*, Kraków 2006. (Здоров'я. Цінність. Освіта).
 3. B. Woynarowska (red.), *Zdrowie i szkoła*, Warszawa 2000. (Здоров'я і школа).
- Кількість кредитів ECTS: 3

Висновки. Таким чином, на предмети професійної підготовки вчителів у Польщі відводиться майже 60% (35 кредитів) навчального часу на 1 курсі на відміну від України, де на означені предмети припадає тільки 3 кредити (5%). Тобто, психолого-педагогічна підготовка у Польщі видається більш ґрунтовною та докладною.

Література:

1. Кремень В., Пономарьов О. Шляхи розвитку сучасної філософії інженерної освіти // Вища освіта України. – 2006. – № 1. – С.8.
2. Табачник Д. Стан та перспективи вищої освіти в Україні в контексті європейської інтеграції // Вища освіта України. – 2004. – № 4. – С.4.
3. Krakowska Szkoła Wyższa im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego Wydział Nauk Humanistycznych Informator ECTS na rok akademicki 2006/2007. – Рукопис. – 108 с.

В предлагаемой статье автор освещает содержание учебных планов профессионально-педагогической подготовки учителей в Польше, раскрывая цели и содержание учебных предметов, предлагаемых высшей педагогической школой в Кракове.

In the article the author describes the proposed content of curricula of vocational and educational training of teachers in Poland, revealing the goals and content of training subjects offered high school teacher in Krakow.